4.3. Історична квест-гра для учнів 5 класу

Тема: Етнографія Дніпропетровщини.

Мета:популяризація історичної літератури рідного краю, вдосконалення комунікативних вмінь, тренування логічних та інтелектуальних здібностей, налагодження взаємовідносин серед одноліток, посилювання командної роботи, проявляти творчу майстерність.

Місто проведення: шкільний етнографічний музей «Світлиця».

Діти заздалегідь об'єднаються в команди згідно раніше вивчених історичних наук: «геральдика», «нумізматика», «хронологія», «сфрагістика». Проходячи випробування на 4 зупинках, здобувають трофеї –слово. Кожна команда в кінці усіх випробувань складає визначення поняття нової історичної науки «ЕТНОГРАФІЯ» . Від цього і залежить чи здобуде вся спільна ватага козацький скарб, який залишили колись давно в нашому місті славні козаки. За результатами випробувань за обов'язковою участю кожного ігрока, здобувається командна перемога.

Хід гри

Слово вчителя:

Добрий день, шановні учні. Сьогодні ми з вами будемо вивчати нову історичну науку. Наш урок пройде в пригодницькій грі «Мандрівка за скарбами козаків», адже ви всі знаєте, що наш край славиться козацькими подвигами. Але для того, щоб ми могли розпочати гру, давайте згадаємо ті історичні науки, які ми вже вивчили. : «геральдика», «нумізматика», «хронологія», «сфрагістика». Правильно звідси й будуть мати назву ваші команди, для яких ми вже заздалегідь об єдналися. А тепер давайте згадаємо, що допомагає вченим вивчати ці науки? Правильно. Джерела. Які основні види історичних джерел ми знаємо? Речові, письмові, усні. А яке джерело може об єднати всі ці джерела? Правильно, КНИГА. Чому? Молодці. Також, пройшовши етап гри «Козацькі стежки» ви знаєте, що козацька організація мала назву «Кош», але ділилася на курені. Отож зараз курінні отамани отримають свої маршрутні листи. Наша гра буде проходити в шкільному етнографічному музеї. Слово музей вам знайоме, а що ж означає «етнографічний» ми з вами і з ясуємо в кінці нашої мандрівки за

Учасники квесту

скарбами, які залишили козаки в нашому краї.

ЗАВДАННЯ:

Пройти 4 зупинки маршруту, відповісти на запитання, отримати слова, які дадуть визначення поняттю «Етнографія». Команда, яка набере найбільше балів отримає право першочергового заліку з теми «Наш край».

Квестер зустрічає на кожній зупинці команди, пояснює суть завдання, яке повинні виконати учасники, оцінює їх відповідь. У маршрутному листі вказується загальна кількість набраних балів. Якщо команда набрала необхідний мінімум, їй вручається листок з одним словом, з якого в кінці маршруту потрібно скласти речення (дати визначення поняттю «етнографія»).

<u>Зупинка «Сім чудес Дніпропетровщини»</u>

Учасники квесту відповідають на питання

Квестер 1: Ми зустрілися з вами на станції «Сім чудес Дніпропетровщини». Як ви гадаєте, чому? Так, вірно, Тому що ми живемо на Дніпропетровщині, тому й повинні знати її минуле. Зараз я буду ставити вам питання на які ви відповісте, за кожну правильну відповідь команда отримає 1 бал. Також ви повинні до кожної відповіді підібрати малюнок, це ще додатковий бал. Потім ви отримаєте листок з одним словом, з якого в кінці всього маршруту потрібно скласти речення (дати визначення поняттю «етнографія»). Та покрокуєте далі. Отож починаємо?

Питання

1. По порядку всі планети
   Назве будь-який із нас:
   Раз — Меркурій,
   Два — Венера,
   Три — Земля,
   Чотири — Марс.
   П'ять — Юпітер,
   Шість — Сатурн,
   Сім — Уран,

За ним — Нептун.
Він вже восьмий йде у нас.
А дев'ята в нас планета
Називається …
*Відповідь:*Плутон
*Пояснення:*Дніпро- космічна столиця України

2. Впала стрічка через річку,
   Поєднавши береги.
   Відповідь: Міст
   Пояснення: «золотий міст» Катеринославля

3. Який християнський храм було побудовано без єдиного цвяха?
   Відповідь: Троїцький собор у Новомосковську.

4. Про що козаки говорили: «Це рай Божий на землі, це - істинна Палестина, це - істинно новий Ієрусалім»?
   Відповідь: Про Самарський Пустельно- Миколаївський монастир.

5. Що стоїть біля історичного музею в м. Дніпро?
   Відповідь: Кам'яні скульптури, зібрані зі всієї області.

6. Яку назву мають величезні насипи над могилами?
   Відповідь: Кургани.
   Пояснення: Саме в нашій області знайдено найбільше скіфських курганів

7. Що було встановлено Дмитром Яворницьким на початку XX століття на правому березі м. Дніпро?
   Відповідь: Обеліск
   Пояснення: Щоб нагадувати всім, що колись там стояла козацька фортеця Кодак.

Квестер 1. Молодці, крокуйте далі.

<u>Станція «Запорізька Січ»</u>

Квестер 2: Ми зустрілися з вами на станції «Запорізька Січ». Як ви гадаєте, чому? Так, вірно, Тому що ми живемо дійсно в козацькому краї. А чи знаєте ви, що в нашому краї розташовувалося 5 запорізьких Січей з восьми? До

Учасники квесту на станції

речі, хто може мені пояснити назву Січ? Правильно. Січ походить від слова «секти». Козаки своє місце розташування укріплювали великим забором з дерев, які по краю висікали як частокол, щоб він захищав їх від нападу ворогів. Бачу, що ви готові розпочинати. Зараз я буду ставити вам питання на які ви відповісте, за кожну правильну відповідь команда отримає 1 бал. Також ви повинні до кожної відповіді підібрати малюнок, це ще додатковий бал. Потім ви отримаєте листок з одним словом, з якого в кінці всього маршруту потрібно скласти речення (дати визначення поняттю «етнографія»). Та покрокуєте далі. Отож починаємо?

1. Довжина 12м., ширина 3-5 метрів. Це козацький човен. Його назва…. (чайка)
2. У давнину їх носили всі дорослі чоловіки. Це… (вуса)
3. Його козаки брали в похід замість будильника. Це…(півень)
4. Основна зброя козака… (шабля)
5. Знаменита козацька зачіска має назв… (оселедець)
6. Цей день українці святкують як день козацтва, а також день захисника України… (14 жовтня)
7. Перша запорізька Січ була побудована недалеко від нас у нинішньому місті Запоріжжі на острові, який має назву… (Хортиця)
8. Яку назву має танок з елементами козацького бою?... (гопак)
9. Як називались козацькі штани?.... (шаровари)
10. На якій купюрі зображений Б. Хмельницький? … (5 гривень)
11. Керівник козацького війська (гетьман, отаман)
12. Головний атрибут гетьмана це… (булава)

Квестер 2. Молодці, крокуйте далі.

<u>Станція «Гончарик»</u>

Квестер 3: Ми зустрілися з вами на станції «Гончарик». А чи знаєте ви хто такі гончарі? Так цемайстер, який виготовляє вироби з глини. Це одне з найдавніших ремесел народів світу. І сьогодні ми запросили до нас у гості справжнього гончара. Звати його Олег Владиславович. Він веде гурток «Гончарик» на базі Центру наукової творчості. Тому, якщо вам сподобається це

Спостерігаємо за майстром

ремесло ви можете записатися на цей гурток. Давайте подивимося, як він виробляє витвори з глини.

Квестер 3: Бачу, що ви вже обізнані в гончарній справі. Тому переходимо до ваших завдань.. Зараз я буду ставити вам питання на які ви відповісте, за кожну правильну відповідь команда отримає 1 бал. Також ви повинні до кожної відповіді підібрати в нашому музеї приклад пов'язаний з гончарством. Це ще додатковий бал. Потім ви отримаєте листок з одним словом, з якого в кінці всього маршруту потрібно скласти речення (дати визначення поняттю «етнографія»). Та покрокуєте далі. Отож починаємо?

1. Майстер для мене
Вогонь розведе.
Додасть води,
Ногами помне.
Замісе, як тісто,
В руках оживу.
І буду свистіти,
І буду поїти,
Як мене звати, діти?
Відповідь; (глина)

2. Глина в кого ожива?
Творить з нею хто дива?
В кого посуд, ніби жар?
Ну, звичайно ж , це - …
Відповідь: (гончар)

3. Біля тіла – вухо,
Голови не маю.
Молоко, сметану, квас
Добре зберігаю.
Відповідь: (глечик)

А тепер, будь ласка, підрахуйте кількість глечиків нашої світлиці. Це завдання оцінюється в залежності від того, скільки речей ви знайдете. За кожну річ - 1 бал. На це завдання вам дається 2 хвилини.

Квестер 3. Молодці, крокуйте далі.

<u>Станція «Петриківка»</u>

Слухаємо про Петріківський розпис

Квестер 4: Ми зустрілися з вами на станції «Петриківка». А чи знаєте ви що на Дніпропетровщині є таке селище? Так, майстрині цього селища на протязі багатьох років дивують увесь світ своїм вмінням розписувати посуд, малювати картини та інше. **Петрикі́вський ро́зпис**, або «**петрикі́вка**» - це українське декоративно-орнаментальне народне <u>малярство</u>, яке сформувалося на <u>Дніпропетровщині</u> в селищі <u>Петриківка</u>, звідки й походить назва цього виду мистецтва. І сьогодні ми запросили до нас у гості справжню майстриню цього мистецтва. До речі, це тітонька вашої однокласниці Джанабаєвої Мірослави. Давайте подивимося, як вона малює.

Квестер 4: Гадаю, що вам сподобалося це мистецтво. Отож переходимо до ваших завдань. Зараз я буду ставити вам питання на які ви відповісте, за кожну правильну відповідь команда отримає 1 бал. В завданнях мова буде йти про елементи розпису. Також ви повинні до кожної відповіді підібрати в нашому музеї приклад пов'язаний з петриківським розписом. Це ще додатковий бал. Потім ви отримаєте листок з одним словом, з якого в кінці всього маршруту потрібно скласти речення (дати визначення поняттю «етнографія»). Та покрокуєте далі. Отож починаємо?

1. За хатою у садочку, у зеленому віночку
   Та в червоних намистах
   Стала пава молода.
   І збігаються всі діти, щоб на неї поглядіти:
   За намисто кожен – смик,
   Та й укине на язик.

   Відповідь: Калина

2. Колір цей яскравий дуже.
   Колір серця,колір ружі,
   Колір яблук у садку,
   Колір маків на луку,
   Колір шляпки в мухомора,
   Колір вуст і помідора.
   Колір пихи й заборони…
   Що за колір то?
   *Відповідь:*Червоний

3. Вони всі друг другу раді,
   Люблять разом працювати.
   Роблять світ картин цікавим
   І малюнок твій яскравим.

   Відповідь: Фарби

А тепер, будь ласка, підрахуйте кількість речей в нашій світлиці, на яких є елементи петриківського розпису.Це завдання оцінюється в залежності від того, скільки речей ви знайдете. За кожну річ - 1 бал. На це завдання вам дається 2 хвилини.

На цьому наш квест підійшов до завершення. Зараз підіб'ємо підсумки та визначимо переможців. Кожен з вас сьогодні гарно попрацював. Дякую вам за нашу зустріч.

МАРШРУТНИЙ ЛИСТ

Курінь «»

1.«Сім чудес Дніпропетровщини»	2. «Запорізька Січ»	3. «Гончарик»	4. «Петриківка»